Lietas Nr. C03018113
Lietas arhīva Nr. PAC-0215-16

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2016.gada 2.jūnijā

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palāta šādā sastāvā:
tiesnese referente G.Freimane
tiesnese M.Šķendere un tiesnese S.Krūmiņa
ar sekretāri K.Merlaju,
piedaloties prasītāja /pers. B/ pārstāvei /pers. C/, prasītājai /pers. D/, atbildētāja /pers. E/ pārstāvim /pers. F/, atbildētāja Valsts zemes dienesta pārstāvei /pers. G/ un atbildētājas Rēzeknes novada pašvaldības pārstāvei /pers. H/,
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. B/ un /pers. D/ prasībā pret /pers. E/, Valsts zemes dienestu un Rēzeknes novada pašvaldību, ar trešajām personām /pers. C/ un /pers. I/, par zemes robežu pārbaudīšanu, robežu noteikšanu un īpašuma tiesību atzīšanu uz zemi sakarā ar /pers. E/ un Valsts zemes dienesta apelācijas sūdzībām par Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas 2013.gada 1.oktobra spriedumu.

Aprakstošā daļa

/pers. B/ (turpmāk - prasītājs) 2013.gada 1.martā Latgales apgabaltiesā cēla prasību, vēlāk to precizējot un papildinot, pret /pers. E/, Valsts zemes dienestu (turpmāk - VZD) un Rēzeknes novada pašvaldību, ar trešajām personām /pers. C/ un /pers. I/, par zemes robežu pārbaudīšanu, robežu noteikšanu un īpašuma tiesību atzīšanu uz zemi.

Prasības pieteikumā norādīts tālāk minētais pamatojums.

Prasītājam pieder nekustamais īpašums /Nosaukums A/, /adrese A/, kura sastāvā ietilpst zemes gabals 23,5 ha platībā, īpašuma tiesības zemesgrāmatā nostiprinātas 1999.gada 14.aprīlī.

Saskaņā ar /datums/ zemes robežu ierādīšanas aktu un /datums/ zemes robežu plānā fiksētajām īpašuma robežām viena zemes gabala daļa (punkts B līdz punktam C) robežojas ar Nautrēnu pagasta pašvaldības zemi, kas dabā sakrīt ar Ičas upi.

Prasītājs 2012.gadā konstatēja, ka nekustamā īpašuma /Nosaukums B/, /adrese B/, īpašnieks /pers. E/ zemes gabala /Nosaukums A/ robežās gar Ičas upi patvaļīgi uzstādījis norobežojumu, kas prasītājam liedz izmantot daļu no viņam piederošā zemes gabala. Turklāt /pers. E/ apgalvo, ka zemes gabala /Nosaukums A/ daļa gar Ičas upi ir viņa īpašums, kas nostiprināts zemesgrāmatā, jo apmēram 10 m josla gar Ičas upi, Ičas upes gultne, kā arī abi Ičas upes krasti ir viņa īpašums, kas ietilpst nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ sastāvā.

Ar Nautrēnu pagasta padomes /datums/ lēmumu /pers. E/ saimniecības/Nosaukums E/ paplašināšanai piešķirta zeme 1,6 ha platībā, kadastra apzīmējums /numurs C/, taču ierādot zemes robežas apvidū, mērnieks pieļāvis mērniecības kļūdas, līdz ar to īpašumam /Nosaukums B/ iemērīta zeme, kas jau bija nodota prasītāja un blakus esošo zemes gabalu /Nosaukums C/ un /Nosaukums D/ īpašnieku īpašumā.

Prasītājam ir prioritāte uz zemi, jo viņa īpašuma tiesības uz strīdus zemes gabala daļu zemesgrāmatā ierakstītas pirms /pers. E/ īpašuma tiesību nostiprināšanas.

Nautrēnu pagasta padomes /datums/ lēmums un VZD Latgales reģionālās nodaļas /datums/ lēmums ir prettiesiski, jo ar šiem lēmumiem /pers. E/ piešķirtā zeme tobrīd nebija brīvā un valstij piekrītošā zeme, bet ietilpa nekustamā īpašuma /Nosaukums A/, /Nosaukums D/ un /Nosaukums C/ sastāvā un piederēja prasītājam un trešajām personām. Līdz ar to ar minētajiem lēmumiem ir pārkāpti Civillikuma 994., 927., 1036.panta noteikumi par īpašnieka tiesībām, kā arī nav ievērots Zemesgrāmatu likuma 1.pants. Tādējādi ar šiem lēmumiem /pers. E/ ir piešķirta zeme, kas atrodas zem Ičas upes gultnes, t.i., zeme no ūdenslīnijas līdz krasta nogāzei, nogāze un daļa no zemes ārpus krasta nogāzes.

Prasītājam uz nekustamo īpašumu /Nosaukums A/ zemesgrāmatā īpašuma tiesības nostiprinātas līdz Ičas upes krasta līnijai, kas pierādīts ar apgrūtinājuma - Ičas upes tauvas joslas četru metru platumā noteikšanu īpašumam /Nosaukums A/, kā arī izriet no Zvejniecības likuma 9.panta devītās un 12.daļas par tauvas joslas platumu gar privāto ūdeņu krastiem.

Tādējādi Nautrēnu pagasta padome nav ievērojusi Civillikuma 962.pantu, kurā noteikts, ka piekrastes zemes īpašniekam piemīt tiesības uz privātas upes gultni samērā ar to, cik tālu tā zeme stiepjas gar krastu un upes gultnes vidus līnijai starp abiem krastiem normālā ūdensstāvoklī.

Prasības pieteikumā lūgts pārbaudīt nekustamā īpašuma /Nosaukums A/, /adrese A/, kadastra /numurs A/, robežas un noteikt tās atbilstoši nekustamā īpašuma /Nosaukums A/ zemes robežu plānam, tostarp noteikt, ka viena no nekustamā īpašuma /Nosaukums A/ robežām ir ūdensteces (Ičas upes) krasta līnija; atzīt prasītājam īpašuma tiesības uz nekustamā īpašuma /Nosaukums A/ un nekustamā īpašuma /adrese B/, kadastra Nr./numurs B/, pārklājuma teritoriju - zemes daļu, kas robežojas ar ūdensteces (Ičas upes) krasta līniju un robežzīmēm Nr.20 un Nr.21, kā tās norādītas nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ zemes robežu plānā; uzlikt par pienākumu VZD ne vēlāk kā trīs kalendāro mēnešu laikā par saviem līdzekļiem veikt pieļauto

mērniecības kļūdu labošanu, t.i., dzēst no nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ sastāva zemes daļu, kas robežojas ar ūdensteces (Ičas upes) krasta līniju un robežzīmēm Nr.20 un Nr.21, kā tās norādītas nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ 2005.gada 17.jūnija zemes robežu plānā, izgatavot jaunu nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ zemes robežu plānu, izdarot attiecīgus precizējumus VZD kadastra reģistrā, kā arī šo precizēto zemes robežu plānu iesniegt reģistrācijai Rēzeknes zemesgrāmatas nodaļas Nautrēnu pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs B/; atzīt par spēkā neesošu Nautrēnu pagasta padomes /datums/ lēmumu par zemes /adrese C/ ciemā 1,6 ha platībā, kadastra Nr./numurs C/, piešķiršanu lietošanā /pers. E/ piemājas saimniecības /nosaukums E/ paplašināšanai un VZD Latgales reģionālās nodaļas /datums/ lēmumu daļā par minētās zemes piešķiršanu /pers. E/ īpašumā par samaksu; atzīt, ka /pers. E/ nepamatoti iemērītas zemes vienības robežas un zemesgrāmatā nostiprinātas īpašuma tiesības uz nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ zemes daļu, kas pārklājas ar nekustamo īpašumu /Nosaukums A/, /Nosaukums C/ un /Nosaukums D/ zemes vienībām; piedzīt no /pers. E/ tiesāšanās izdevumus.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1., 927., 994., 962., 1004., 1415., 1036., 1039., 1041., 1042., 1044., 1060., 1908.pantu, Zemesgrāmatu likuma 1., 73., 77.pantu un Zvejniecības likuma 9.pantu.

/pers. D/ (turpmāk - prasītāja) 2013.gada 22.augustā Latgales apgabaltiesā cēla prasību, vēlāk to precizējot, pret /pers. E/, VZD un Rēzeknes novada pašvaldību par zemes robežu pārbaudīšanu, robežu noteikšanu un īpašuma tiesību atzīšanu, kurā norādīts, ka prasītājai pieder zemes gabals /adrese C/, 17,1 ha platībā, kadastra Nr./numurs E/, un viena no šī zemes gabala robežām sakrīt ar Ičas upi, nekustamais īpašums zemesgrāmatā reģistrēts 1999.gada 15.aprīlī.

Prasības pieteikumā norādītie apstākļi un prasības pamatojums ir identiski /pers. B/ prasības pieteikumā minētajam.

Prasības pieteikumā lūgts pārbaudīt nekustamā īpašuma /Nosaukums C/, Nautrēnu pagasts, Rēzeknes novads, kadastra Nr./numurs E/, robežas un noteikt tās atbilstoši /datums/ izgatavotajam zemes robežu plānam, t. sk., noteikt, ka viena no nekustamā īpašuma /Nosaukums C/ robežām ir ūdensteces (Ičas upes) krasta līnija; atzīt /pers. D/ īpašuma tiesības uz nekustamā īpašuma /Nosaukums C/ un nekustamā īpašuma /adrese B/, kadastra Nr./numurs B/, pārklājuma teritoriju - zemes daļu, kas robežojas ar ūdensteces (Ičas upes) krasta līniju un robežzīmēm Nr.19 un Nr.20, kā tās norādītas nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ /datums/ zemes robežu plānā; uzlikt par pienākumu VZD veikt mērniecības kļūdu labošanu par saviem līdzekļiem, t.i., dzēst no nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ sastāva zemes daļu, kas robežojas ar ūdensteces (Ičas upes) krasta līniju un robežzīmēm Nr.19 un Nr.20, kā tās norādītas nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ zemes robežu plānā, izgatavot jaunu nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ zemes robežu plānu un izdarot attiecīgus precizējumus VZD kadastra reģistrā, kā arī šo precizēto zemes robežu plānu iesniegt reģistrācijai Rēzeknes zemesgrāmatas nodaļas Nautrēnu pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs B/; atzīt par spēkā neesošiem Nautrēnu pagasta padomes /datums/ lēmumu par zemes /nosaukums C/ ciemā 1,6 ha platībā, kadastra Nr./numurs C/, piešķiršanu lietošanā /pers. E/ piemājas saimniecības /nosaukums E/ paplašināšanai un VZD Latgales reģionālās nodaļas /datums/ lēmumu daļā par šīs zemes piešķiršanu īpašumā par samaksu; piedzīt par labu prasītājai tiesāšanās izdevumus.

Ar Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas tiesneses 2013.gada 13.septembra lēmumu apvienotas vienā tiesvedībā civillietas Nr.C03018113 un Nr.C03032213 /pers. B/ un /pers. D/ prasībā pret /pers. E/, Valsts zemes dienestu un Rēzeknes novada pašvaldību par zemes robežu pārbaudīšanu, robežu noteikšanu un īpašuma tiesību atzīšanu uz zemi, piešķirot civillietai vienu numuru Nr.C03018113.

Par prasības pieteikumu saņemti VZD pārstāvja paskaidrojumi, kuros norādīts, ka zemes vienība ar kadastra apzīmējumu /numurs C/kadadstrāli nekad nav uzmērīta. No nekustamā īpašuma /Nosaukums B/, kadastra Nr./numurs B/, /datums/ zemes robežu plāna secināms, ka zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs B/platībā iekļauta arī zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs C/platība.

No Kadastra informācijas sistēmas un Valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas sistēmas datiem izriet, ka zemes vienība, kadastra apzīmējums /numurs C/, nekad nav bijusi reģistrēta kā Nautrēnu pagasta pašvaldības īpašums vai tiesisks valdījums, līdz ar to pašvaldība nevarēja rīkoties ar zemes vienību, kadastra apzīmējums /numurs C/, kā ar tai piederošu īpašumu.

Par prasības pieteikumu saņemti atbildētāja /pers. E/ paskaidrojumi, kuros norādīts, ka prasība ir nepamatota šādu iemeslu dēļ.

Pamatojoties uz Nautrēnu pagasta padomes /datums/ lēmumu, viņa lietošanā ar izpirkšanas tiesībām piešķīra zemi /nosaukums C/ ciemā 1,6 ha platībā, kadastra Nr./numurs C/. Ar VZD Latgales reģiona nodaļas /datums/ lēmumu šī zemes vienība atbildētājam piešķirta par samaksu, līdz ar to viņš 2006.gada 5.jūnijā noslēdza līgumu par zemes izpirkšanu.

Strīdus zemes gabalam ar platību 1,6 ha piešķirts kadastra Nr./numurs C/, tas kadastra reģistrā bija reģistrēts kā brīva Nautrēnu pagasta pašvaldībai piederoša zeme. Šāda reģistrācija juridisko seku ziņā pielīdzināma nostiprinājumam zemesgrāmatā, līdz ar to pašvaldība bija šīs zemes īpašniece, kas varēja to atsavināt. Tā kā atbildētājs zemi ieguva no tās īpašnieces, tad viņš atzīstams par nekustamā īpašuma labticīgu ieguvēju.

Turklāt īpašuma prasības celšanai ir iestājies 10 gadu noilguma termiņš. Zemes robežu plānos prasītāju un trešo personu zeme strīdus vietā robežojas nevis ar Ičas upi, bet ar Nautrēnu pagasta pašvaldības zemi, līdz ar to prasītājiem jau /datums/, kad izgatavoti zemes robežu plāni, bija zināms, ka viņiem piederošās zemes vienības robežojas ar citu zemes vienību, kas piederēja pašvaldībai, taču prasītāji par to iebildumus neizteica.

Par prasības pieteikumu saņemti Rēzeknes novada pašvaldības paskaidrojumi, kuros norādīts, ka prasība ir nepamatota, jo strīdus zemes gabals kadastra kartē bija iezīmēts kā brīva valsts zeme, tāpēc Nautrēnu pagasta pašvaldībai saskaņā ar likumu „Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos" bija tiesības piešķirt to lietošanā /pers. E/.

Ar Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas 2013.gada 1.oktobra spriedumu prasība apmierināta pilnīgi. Tiesa nosprieda noteikt /pers.

B/ /adrese A/ nekustamā īpašuma /Nosaukums A/, kadastra Nr./numurs A/, robežu, kas uz saimniecības /Nosaukums A/ /datums/ apstiprinātā zemes robežu plāna atbilst robežposmam starp robežpunktiem Nr.3 un Nr.4 pa Ičas upes vidus līniju; atzīt /pers. B/ īpašuma tiesības uz /adrese B/ zemes gabala /Nosaukums B/, kadastra Nr./numurs B/, daļu no Ičas upes vidus līnijas līdz robežai starp robežpunktiem Nr.20 un Nr.21 uz nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ /datums/ apstiprinātā zemes robežu plāna; noteikt /pers. D/ /adrese C/ , nekustamā īpašuma /Nosaukums C/, kadastra Nr./numurs E/, robežu, kas uz saimniecības /Nosaukums C/ /datums/ apstiprinātā zemes robežu plāna atbilst robežposmam starp robežpunktiem Nr.1 un Nr.2 pa Ičas upes vidus līniju; atzīt /pers. D/ īpašuma tiesības uz /adrese B/ , zemes gabala /Nosaukums B/, kadastra Nr./numurs B/, daļu no Ičas upes vidus līnijas līdz robežai starp robežpunktiem Nr.19 un Nr.20 uz nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ /datums/ apstiprinātā zemes robežu plāna; atcelt Nautrēnu pagasta padomes /datums/ lēmumu par zemes 1,6 ha platībā, kadastra Nr./numurs C/, piešķiršanu lietošanā /pers. E/ /nosaukums C/ ciemā; atcelt VZD Latgales reģionālās nodaļas /datums/ lēmumu Nr.10A-1.1-233 daļā par šīs zemes piešķiršanu /pers. E/ īpašumā par samaksu; izbeigt /pers. E/ īpašuma tiesības uz zemes gabala, kadastra Nr./numurs B/, daļu 1,6674 ha platībā, kas līdz 2005.gada 1.maijam Nekustamā īpašuma Valsts kadastra informācijas sistēmā bija reģistrēta kā zemes vienība ar kadastra apzīmējumu /numurs C/ , un atrodas starp Ičas upes vidus līniju un nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ robežu, kas uz nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ /datums/ zemes robežu plāna atbilst robežposmam starp robežpunktu Nr.1 un 8 metru platā grāvja ieteku Ičas upē. Izslēgt šīs zemes daļu no nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ sastāva; dzēst Rēzeknes zemesgrāmatu nodaļas Nautrēnu pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs B/ ierakstu par /pers. E/ īpašuma tiesībām uz šīs zemes 1,6674 ha platībā no zemes gabala /Nosaukums B/, kadastra Nr./numurs B/, 39,2 ha kopplatībā; VZD nodrošināt zemes vienību /Nosaukums B/, /Nosaukums A/, /Nosaukums C/ kadastrālo uzmērīšanu un aktualizēt jaunus kadastra datus par zemes vienību platību, robežām Kadastra informācijas sistēmā; piedzīt no atbildētājiem par labu /pers. B/ tiesāšanās izdevumus 35,34 Ls no katra; piedzīt no atbildētājiem par labu /pers. D/ tiesāšanās izdevumus 19,23 Ls no katra; piedzīt no atbildētājiem valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 6,60 Ls no katra.

Spriedums pamatots ar tālāk minētajiem motīviem.

Saskaņā ar VZD /datums/ apstiprinātajiem zemes robežu plāniem /pers. B/ saimniecības /Nosaukums A/, /pers. D/ saimniecības /Nosaukums C/, kā arī /pers. C/ un /pers. I/ saimniecības /Nosaukums D/ zeme Nautrēnu pagastā, Rēzeknes novadā, robežojas apvidū ar Ičas upi (1.sēj., l.lp. 53-54, 58-59, 63-64), kas tāpat pierādīts ar zemes robežu ierādīšanas aktiem, saskaņā ar kuriem saimniecību /Nosaukums A/, /Nosaukums C/ un /Nosaukums D/ robežas posmā 1-2 ierādītas pa Ičas upes ūdensteces krasta līniju (1.sēj., l.lp. 50-51, 55-56, 60-61). Tā kā minēto saimniecību zemes robežas ierādītas pa Ičas upes ūdensteces krasta līniju, tad šo saimniecību zeme robežojas apvidū ar Ičas upi un to sastāvā ietilpa zeme no Ičas upes ūdenslīmeņa, kas tāpat pierādīts ar Ičas upes tauvas joslas noteikšanu saimniecību /Nosaukums A/, /Nosaukums C/ un /Nosaukums D/ zemes gabaliem, jo atbilstoši Zvejniecības likuma 9.panta noteikumiem tauvas josla nosakāma gar ūdeņu krastiem un tās platums tiek skaitīts gar upju un ezeru lēzeniem krastiem - no normālās ūdenslīnijas, gar upju un ezeru kraujiem krastiem - no krasta nogāžu augšmalas, turklāt tauvas joslas platumā ietilpst arī zeme no ūdenslīmeņa līdz krasta nogāzei un pati nogāze. Saskaņā ar zemes plāniem un ierakstiem zemesgrāmatās tauvas joslas noteiktas zemes gabaliem visas robežas posmā 1-2 garumā un 4 platumā. Tā kā saskaņā ar Zvejniecības likuma 9.panta devītās daļas 1.punktu dabiskās tauvas joslas platums gar privāto ūdeņu krastiem ir četri metri un Ičas upe ir privātā upe, tad tiesa atzina, ka Ičas upes tauvas josla visā platumā no ūdenslīmeņa ietilpa zemes gabalu /Nosaukums A/, /Nosaukums C/ un /Nosaukums D/ sastāvā.

Saimniecību /Nosaukums A/, /Nosaukums C/, /Nosaukums D/ zemes robežu plānu aprakstā norādīts, ka zemes vienības strīdus robežu posmā, t.i., /Nosaukums A/ posmā B-C, /Nosaukums C/ posmā A-B un /Nosaukums D/ posmā C-D, robežojas ar Nautrēnu pagasta pašvaldības zemi, nevis ar Ičas upi. Tādējādi tiesa secināja, ka nepamatots ir /pers. E/ arguments, ka prasītāju un trešo personu zemes gabalu robežas nav noteiktas līdz Ičas upei un šie zemes gabali robežojas nevis ar Ičas upi, bet ar Nautrēnu pašvaldībai piederējušo sauszemes joslu gar Ičas upi. Šo saimniecību zemes robežu plānu robežu aprakstā par pierobežnieku norādīta Nautrēnu pašvaldība, jo saskaņā ar VZD 1994.gada „Tehnisko norādījumu zemes īpašumu (lietojumu) robežu ierādīšanai dabā" 8.3.14.punktu zemes robežu plānos robežu aprakstā norāda pierobežniekus, t.i., zemes vienību tiesiskos valdītājus, nevis dabas objektus. Tā kā saimniecību /Nosaukums A/, /Nosaukums C/, /Nosaukums D/ zemes robežas noteiktas pa Ičas upes ūdensteces krasta līniju, tad Ičas upes gultne līdz upes vidus līnijai zemes robežu plānos iezīmēta kā Nautrēnu pašvaldības zeme. Arī /pers. E/ zemes vienības /Nosaukums B/, kadastra Nr./numurs D/, un zemes vienības, kadastra Nr./numurs B/(1.sēj., l.lp. 73-74, 68-69) zemes robežu plānu aprakstā norādīts, ka viņa zeme posmā AB robežojas ar /adrese G/ zemi nevis ar Ičas upi, lai gan robeža apvidū bija noteikta pa Ičas upes vidus līniju.

Saimniecību /Nosaukums A/, /Nosaukums C/ un /Nosaukums D/ zemes robežu plāni ir izgatavoti /datums/ un VZD apstiprināti /datums/. Šīm saimniecībām iemērītā zeme lietošanā tika piešķirta /datums/, bet vēlāk - īpašumā /pers. R/, /pers. B/ un /pers. S/. Pēc /pers. S/ nāves zemi mantoja /pers. C/ un /pers. I/. Saskaņā ar zemesgrāmatu apliecībām /pers. B/ uz nekustamo īpašumu /Nosaukums A/ un /pers. R/, kura mantiniece ir /pers. D/, uz nekustamo īpašumu /Nosaukums C/ īpašuma tiesības zemesgrāmatā nostiprinātas 1999.gadā.

Tādējādi secināts, ka brīvās valsts vai pašvaldībai piederošās zemes starp saimniecību /Nosaukums A/, /Nosaukums C/ un /Nosaukums D/ zemēm un Ičas upi nebija kopš 1992.gada 25.marta.

Tā kā zeme gar Ičas upes krastu piederēja saimniecību /Nosaukums A/, /Nosaukums C/, /Nosaukums D/ īpašniekiem, tad tiesa atzina, ka viņiem piederēja arī zeme līdz Ičas upes vidus līnijai, jo Ičas upe ir privāta upe un saskaņā ar Civillikuma 1109.pantu par pretējo upes krastu īpašumu robežu uzskatāma vidus līnija starp abu krastu ūdenslīnijām normālā ūdensstāvoklī, bet par robežu starp vienā krastā gulošiem zemes gabaliem - līnija, kas velkama stateniski upes vidus līnijai caur robežas krustojuma punktu ar normālo ūdenslīniju. Tas, ka piekrastes īpašniekiem, kam pieder zeme gar privātas upes krastu, pieder arī upes gultne, izriet arī no Civillikuma 962.panta pirmās daļas, kurā noteikts, ja upe atstāj savu agrāko gultni un ņem jaunu virzienu, tad tās atstātā gultne pieder tiem, kam pieder zeme gar krastu, samērā ar to, cik tālu katra zeme stiepjas gar krastu un upes gultnes vidus līniju starp abiem krastiem normālā ūdensstāvoklī.

Saskaņā ar VZD 1994.gada „Tehnisko norādījumu zemes īpašumu (lietojumu) robežu ierādīšanai dabā" 3.5.1.punktu dabiskie situācijas elementi, pa kuriem nosprauž robežas, ir ūdensteču krastu krotes līnijas, bet kur tās nav izteiktas - vasaras vidēja ūdenslīmeņa līnijas, - ja šie objekti ir

atsevišķi zemes lietojumi. Saskaņā ar minēto norādījumu 3.5.2.punktu dabiskie situācijas elementi, pa kuriem nosprauž robežas, ir upju ass līnijas, ja šie objekti nav atsevišķi zemes lietojumi. Ičas upe, pa kuru apvidū noteica saimniecību /Nosaukums A/, /Nosaukums C/ un /Nosaukums D/ robežas zemēm, nebija atsevišķs zemes lietojums. Līdz ar to tiesa atzina, ka zemes robežas minētajām saimniecībām nepamatoti noteiktas pa Ičas upes (ūdensteces) krasta līniju, jo saskaņā ar Civillikuma 1109.pantu un minēto norādījumu 3.5.2.punktu pareizi bija noteikt robežas pa Ičas upes vidus līniju, kā tas bija izdarīts saimniecības /Nosaukums B/ zemes gabaliem ar kadastra Nr./numurs D/un kadastra Nr./numurs B/, ierādot dabā zemes robežas /datums/ un /datums/ (1.sēj., l.lp. 65-66; 70-71).

Ņemot vērā minēto, tiesa secināja, ka brīvās valsts vai pašvaldībai piekrītošās zemes arī starp Ičas upes (ūdensteces) krasta līniju un Ičas upes vidus līniju gar saimniecību /Nosaukums A/, /Nosaukums C/, /Nosaukums D/ zemēm nebija, jo šī zeme ietilpa saimniecību /Nosaukums A/, /Nosaukums C/, /Nosaukums D/ sastāvā.

Fakts, ka starp Ičas upes vidus līniju un saimniecību /Nosaukums A/, /Nosaukums C/, /Nosaukums D/ zemēm nebija brīvās valsts vai Nautrēnu pašvaldības zemes, tāpat pierādīts ar apstākli, ka saimniecības /Nosaukums B/ zemes gabalu ar kadastra Nr./numurs D/un kadastra Nr./numurs B/zemes plānos nav norādīts, ka tie robežojas ar Nautrēnu pagasta pašvaldības zemi. Zemes gabala ar kadastra Nr./numurs B/zemes robežu plānā norādīts, ka tas no Ičas upes vidus līnijas robežā B-C robežojas tikai ar /pers. S/ zemi, plāns izstrādāts /datums/(1.sēj., l.lp. 68-69). Zemes gabala ar kadastra Nr./numurs D/zemes robežu plānā (1.sēj., l.lp. 73-74) un zemes robežu noteikšanas akta robežu shēmā (1.sēj., l.lp. 71) norādīts, ka tas no Ičas upes vidus līnijas robežā D-A robežojas tikai ar /pers. S/ zemi. Zemes plāns izstrādāts /datums/ , zemes robežu noteikšanas akts - /datums/.

/pers. E/ /datums/Nautrēnu pagasta padomei iesniedza iesniegumu par zemes 1,6 ha platībā, kadastra Nr./numurs C/, /adrese C/ ciemā, piešķiršanu lietošanā (1.sēj., l.lp. 192) un ar Nautrēnu pagasta padomes /datums/ lēmumu viņam piemājas saimniecības paplašināšanai piešķirta lietošanā zeme 1,6 ha platībā, ar kadastra Nr./numurs C/, /adrese C/ ciemā (1.sēj., l.lp. 79). Ar VZD Latgales reģionālās nodaļas /datums/ lēmumu šo zemi /pers. E/ piešķīra īpašumā par samaksu. Saskaņā ar Kadastra informācijas sistēmas datiem minētās zemes vienības platība ir 1,6674 vai 1,7 ha (1.sēj., l.lp. 189). Šis zemes gabals apvienots ar diviem saimniecības /Nosaukums B/ zemes gabaliem.

No izkopējuma no Rēzeknes rajona Nautrēnu pagasta kadastra kartes (1.sēj., l.lp. 80), no izkopējuma no nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas telpiskajiem datiem uz /datums/ (1.sēj., l.lp. 107), no /datums/ zemes robežu noteikšanas akta (1.sēj., l.lp. 75) un no /datums/ apstiprinātā zemes robežu plāna (1.sēj., l.lp. 77-78) redzams, ka zemes gabals ar kadastra Nr. /numurs C/izvietots starp Ičas upes vidus līniju un saimniecību /Nosaukums A/, /Nosaukums C/ un /Nosaukums D/ zemēm.

Tiesa atzina, ka zemes gabals ar kadastra Nr./numurs C/faktiski izveidots uz saimniecību /Nosaukums A/, /Nosaukums C/ un /Nosaukums D/ zemēm, jo brīvās valstij vai pašvaldībai piekrītošās zemes starp Ičas upes vidus līniju un minēto saimniecību zemēm nebija. Saskaņā ar Nautrēnu pagasta padomes /datums/ lēmuma pielikumu (1.sēj., l.lp. 80) /pers. E/ piešķirtā zemes gabala, kadastra Nr. /numurs C/, kopplatība ir 1,6 ha, no tās 0,8 ha ir ganības un 0,8 ha zeme zem ūdens. Tātad /pers. E/ piešķirtās sauszemes platība pārsniedz pat saimniecībām /Nosaukums A/, /Nosaukums C/ un /Nosaukums D/ noteiktās tauvas joslas platību, kas saskaņā ar zemes robežu plāniem ir tikai 0,48 ha. Arī VZD, veicot nekustamo īpašumu /Nosaukums B/, /Nosaukums A/, /Nosaukums C/, /Nosaukums D/ zemes robežu uzmērīšanas dokumentu un Kadastra informācijas sistēmas datu pārbaudi, konstatēja, ka nekustamo īpašumu /Nosaukums A/, /Nosaukums C/ un /Nosaukums D/ teritorija pārklājas ar nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ teritoriju, kas norādīts VZD /datums/ vēstulē un tai pievienotajā shēmā (1.sēj., l.lp. 20-24). Līdz ar to tiesa atzina, ka ar Nautrēnu pagasta padomes /datums/ lēmumu /pers. E/ piešķirta prasītājiem un trešajām personām piederošā saimniecību /Nosaukums A/, /Nosaukums C/ un /Nosaukums D/ zeme.

Saskaņā ar likuma „Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos" 2.panta pirmās daļas 1.punkta b) apakšpunktu fizisko personu pieprasījumi attiecībā uz zemes piešķiršanu pastāvīgā lietošanā, kuri iesniegti pēc 1997.gada 9.septembra, tiek izskatīti tikai, ja tiek pieprasīta brīvā, valstij piekrītošā zeme. /pers. E/ pieprasījumu par zemes piešķiršanu Nautrēnu pagasta padomei iesniedza 2003.gada 16.decembrī (1.sēj., l.lp. 192). Pieprasītā zeme nebija brīvā, valstij piekrītošā zeme. Šādos apstākļos, pamatojoties uz likuma „Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos" 2.panta pirmās daļas 1.punkta b) apakšpunktu, tiesa Nautrēnu pagasta padomes /datums/ lēmumu par zemes piešķiršanu lietošanā /pers. E/ atzina par nelikumīgu un atceļamu.

No VZD rakstveida paskaidrojumiem izriet, ka strīdus zeme pirms tās piešķiršanas lietošanā /pers. E/ 2001.gadā bija iekļauta brīvās valsts zemes vienības sastāvā un vēlāk reģistrēta Kadastra informācijas sistēmā ar kadastra apzīmējumu Nr./numurs C/kā atsevišķa zemes vienība, par kuras lietotāju reģistrēta Nautrēnu pagasta padome. Atbildētāja/pers. E/ arguments, ka ar šādu reģistrāciju saskaņā ar Ministru kabineta 1996.gada 30.aprīļa noteikumu Nr.158 „Nekustamā īpašuma valsts kadastra noteikumi" 48., 49., 45.punktu Nautrēnu pagasta padome ieguva lietu tiesības uz zemi un saskaņā ar Civillikuma 927.pantu kā īpašniece varēja zemi piešķirt viņam, ir nepamatots. Tāpat nepamatots ir atbildētājas Rēzeknes novada pašvaldības arguments, ka Nautrēnu pagasta padomes /datums/ lēmums ir likumīgs, jo piešķirtā zeme bija reģistrēta Kadastra informācijas sistēmā kā brīvā valstij piekrītošā zeme. Minētie Ministru kabineta noteikumi nereglamentē lietu tiesību iegūšanu uz nekustamo īpašumu. Saskaņā ar likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 73.[8] pantu reģistrācija Kadastra reģistrā pēc juridiskām sekām pielīdzināma reģistrācijai zemesgrāmatā, taču konkrētajā gadījumā šo likumu piemērot nav pamata, jo tas attiecināms uz dzīvokļa, mākslinieka darbnīcas, neapdzīvojamās telpas un to īpašnieku reģistrāciju, nevis zemes lauku apvidos un to lietotāju reģistrāciju. Zemes reģistrācija Kadastra informācijas sistēmā nevarēja radīt Nautrēnu pagasta padomei īpašuma tiesības uz zemi vai padarīt šo zemi par brīvo valstij piekrītošo zemi, jo šādai reģistrācijai nebija tiesiska pamata, tā bija kļūdaina un neatbilstoša faktiskajiem apstākļiem, jo pirms reģistrācijas zeme likumīgi bija piešķirta saimniecību /Nosaukums A/, /Nosaukums C/ un /Nosaukums D/ īpašniekiem. Nautrēnu pagasta padome nebija zemes īpašniece, jo nebija ierakstīta zemesgrāmatā. Nautrēnu pagasta padome tiesības piešķirt zemi lietošanā pamatoja ar likumu „Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos", līdz ar to tā piešķirt zemi lietošanā varēja tikai saskaņā ar šo likumu, kā arī citiem zemes reformu lauku apvidos regulējošiem likumiem.

Tā kā nelikumīgs un atceļams ir Nautrēnu pagasta padomes /datums/ lēmums par zemes piešķiršanu lietošanā /pers. E/, tad nelikumīgs un atceļams ir arī VZD Latgales reģionālās nodaļas /datums/ lēmums par zemes piešķiršanu /pers. E/ īpašumā par samaksu, jo saskaņā ar likuma „Par zemes

privatizāciju lauku apvidos" 15.panta noteikumiem zemi var piešķirt īpašumā par samaksu Latvijas Republikas pilsoņiem, kuriem tā piešķirta pastāvīgā lietošanā, ja uz zemi saskaņā ar šī likuma 6.pantu netiek atjaunotas bijušo zemes īpašnieku vai viņu mantinieku zemes īpašuma tiesības.

Tiesa kā nepamatotu noraidīja atbildētāja /pers. E/ argumentu, ka viņš ir zemes gabala ar kadastra Nr./numurs C/labticīgs ieguvējs. Augstākās tiesas Senāta atziņas par labticīgu ieguvēju, kas izteiktas 2010.gada 12.maija spriedumā lietā Nr.SKC-11, 2004.gada 3.novembra spriedumā lietā Nr.SKC-614, 2010.gada 7.aprīļa spriedumā lietā Nr.SKC-74, ar kurām atbildētājs pamatojis savu argumentu, nav pamata attiecināt uz atbildētāju, jo Senāta atziņas attiecas uz gadījumiem, kad nekustamā īpašuma atsavinātāja īpašuma tiesības reģistrētas zemesgrāmatā vai Kadastra reģistrā, ja atsavināšanas priekšmets bija dzīvokļa īpašums. Šajā gadījumā Nautrēnu pagasta padome un VZD zemesgrāmatā kā zemes īpašnieki nebija ierakstīti. Nautrēnu pagasta padome Kadastra informācijas sistēmā bija reģistrēta kā zemes lietotāja, nevis īpašniece. Nautrēnu pagasta padomes un VZD tiesības piešķirt zemi lietošanā un īpašumā pamatojas nevis uz Civillikuma 927.pantu, bet uz speciālajiem zemes reformu lauku apvidos regulējošiem likumiem.

Saskaņā ar Civillikuma 910.pantu labticīgs valdītājs ir tas, kas pārliecināts, ka nevienam citam nav vairāk tiesību valdīt lietu, kā viņam, bet ļaunticīgs - tas, kas zina, ka viņam nav tiesības lietu valdīt vai ka kādam citam šajā ziņā ir lielākas tiesības nekā viņam.

Pamatojoties uz Civillikuma 910.pantu, tiesa /pers. E/ atzina par nelabticīgu ieguvēju, jo viņš zemes īpašuma tiesības ieguva uz nelikumīgu Nautrēnu pagasta padomes 2004.gada 15.janvāra lēmuma un VZD Latgales reģionālās nodaļas 2006.gada 29.marta lēmuma pamata, kā arī viņam bija pietiekams pamats šaubīties par tiesībām valdīt strīdus zemi, jo viņš 1995.gadā parakstīja saimniecību /Nosaukums A/, /Nosaukums C/, /Nosaukums D/ zemes robežu ierādīšanas aktus (1.sēj., l.lp. 51, 61, 66), līdz ar to viņam bija zināms, ka zeme gar Ičas upes krastiem pieder minēto saimniecību īpašniekiem. Arī saimniecības /Nosaukums B/ zemes gabalu ar kadastra Nr./numurs D/un kadastra Nr./numurs B/zemes plānos, kas izstrādāti 1995. un 2002.gadā, nav norādīts, ka šie zemes gabali robežojas ar Nautrēnu pagasta pašvaldības zemi, bet norādīts, ka tie robežojas ar /pers. S/ zemi (1.sēj., l.lp. 69, 74).

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civillikuma 994.pantu, kurā noteikts, ka par nekustama īpašuma īpašnieku atzīstams tikai tas, kas par tādu ierakstīts zemesgrāmatās, tiesa atzina /pers. B/ īpašuma tiesības uz zemes gabala /Nosaukums B/ daļu no robežas starp robežpunktiem Nr.20 un Nr.21 līdz Ičas upes krasta līnijai, un /pers. D/ īpašuma tiesības uz zemes gabala /Nosaukums B/ daļu no robežas starp robežpunktiem Nr.19 un Nr.20 līdz Ičas upes krasta līnijai, jo šīs zemes daļas iemērītas /pers. B/ un /pers. D/ un viņiem uz šo zemi zemesgrāmatā nostiprinātas īpašuma tiesības.

Pamatojoties uz Civillikuma 1109. un 962.pantu, tiesa atzina /pers. B/ un /pers. D/ īpašuma tiesības uz zemes daļu no Ičas upes krasta līnijas līdz Ičas upes vidus līnijai, kas piekļaujas viņu zemes gabaliem /Nosaukums A/ un /Nosaukums C/, jo uz šo zemi viņiem kā piekrastes zemes īpašniekiem ir īpašuma tiesības pēc likuma. Tiesas secinājums balstīts arī uz juridiskajā literatūrā norādīto, ka ūdeņi, kas piekļaujas zemes gabalam, pēc paša likuma skaitās par piekrastu īpašnieka īpašumu *(sk. A.Grūtups, E.Kalniņš. Civillikuma komentāri. Lietu tiesības. Īpašums. Rīga, 2002. l.lp. 325).*

Ņemot vērā VZD 1994.gada „Tehnisko norādījumu zemes īpašumu (lietojumu) robežu ierādīšanai dabā" 3.5.2.punktu, saskaņā ar kuru dabiskie situācijas elementi, pa kuriem nosprauž robežas, ir upju ass līnijas, ja šie objekti nav atsevišķi zemes lietojumi, kā arī, pamatojoties uz Civillikuma 1109., 962.pantu, tiesa zemes gabala /Nosaukums A/ robežu noteica starp robežpunktiem Nr.3 un Nr.4 un zemes gabala /Nosaukums C/ robežu starp robežpunktiem Nr.1 un Nr.2 pa Ičas upes vidus līniju, jo Ičas upe ir privāta upe un nebija atsevišķs zemes lietojums 1995.gadā, kad apvidū ierādītas zemes gabala /Nosaukums A/ un /Nosaukums C/ robežas.

Lai gan prasītāji lūguši noteikt strīdus robežu pa ūdensteces (Ičas upes) krasta līniju, tiesa uzskatīja, ka strīdus robežas noteikšana pa Ičas upes vidus līniju nav Civilprocesa likuma 192.panta pārkāpums, jo prasības pieteikumā pirmais prasījums ir par robežu pārbaudīšanu. Prasītāji lūguši atzīt par spēkā neesošiem Nautrēnu pagasta padomes /datums/ lēmumu un VZD Latgales reģionālās nodaļas /datums/lēmumu, tātad arī daļā par Ičas upes gultnes piešķiršanu atbildētājam, prasījumu pamatojot ar Civillikuma 962.pantu par piekrastes īpašnieka īpašuma tiesībām uz upes atstāto gultni. Tiesas secinājums pamatots ar Augstākās tiesas Senāta 2012.gada 7.marta spriedumā lietā Nr.SKC-415 norādīto, ka, nosakot citu no prasītājas iesniegtā varianta atšķirīgu robežu līniju, kas būtu pamatota ar atbilstošiem tiesas argumentiem un balstīta uz attiecīgiem pierādījumiem, nevarētu uzskatīt, ka tiesa pārkāpusi Civilprocesa likuma 426.pantā noteiktās prasījuma robežas.

Tiesa kā nepamatotus noraidīja /pers. E/ iebildumus, ka prasībai iestājies noilgums, jo saskaņā ar Civillikuma 1908.pantu prasības par robežu pārbaudīšanu nenoilgst.

Saskaņā ar Civillikuma 927.pantu īpašums ir pilnīgas varas tiesība par lietu un īpašniekam ir tiesība noteiktā kārtā atprasīt to atpakaļ no katras trešās personas ar īpašuma prasību. Saskaņā ar Civillikuma 1042.panta noteikumiem īpašnieks var atprasīt savu lietu ar īpašuma prasību no jebkura trešā valdītāja.

Tā kā /pers. E/ ir nelabticīgs zemes gabala ar kadastra Nr. /numurs C/ieguvējs, savukārt prasītāji un trešās personas ir šī zemes gabala attiecīgās daļas labticīgi ieguvēji un īpašnieki, kā arī ņemot vērā judikatūras atziņas par labticīga ieguvēja aizsardzību *(sk. Augstākās tiesas Senāta 2010.gada 12.maija spriedums lietā Nr.SKC-11, 2004.gada 3.novembra spriedums lietā Nr.SKC-614, 2010.gada 7.aprīļa spriedums lietā Nr.SKC-74),* tad tiesa, pamatojoties uz Civillikuma 927. un 1041.pantu, kā arī Civillikuma 919.pantu, kurā noteikts, ka priekšroka dodama valdījumam, kas dibināts uz tiesiska pamata, apmierināja prasījumu par zemes dzēšanu no nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ sastāva un īpašuma tiesību nostiprinājuma zemesgrāmatā uz šo zemi /pers. E/ atzīšanu par nepamatotu un izbeidza /pers. E/ īpašuma tiesības uz šo zemes gabalu, kā arī dzēsa ierakstu zemesgrāmatā par /pers. E/ īpašuma tiesībām uz šo zemi.

Tā kā /pers. E/ nav labticīgs ieguvējs, tad viņa atsauci uz Civillikuma 994.pantu, Zemesgrāmatu likuma 1.pantu, judikatūru un labticīga ieguvēja aizsardzības principu, tiesa atzina par nepamatotu. /pers. E/ ierakstīšana zemesgrāmatā par strīdus zemes īpašnieku nevar būt šķērslis prasības apmierināšanai, jo saskaņā ar Civillikuma 1480.pantu darījuma iekšējos trūkumus korroborācija nenovērš, un akts, kas nav spēkā pēc sava satura, neiegūst ar to nekādu spēku. /pers. E/ īpašuma tiesības pamatojoši akti (Nautrēnu pagasta padomes /datums/ lēmums un VZD Latgales reģionālās nodaļas /datums/ lēmums) ir nelikumīgi un atceļami, līdz ar to šie akti ar koroborāciju nevar kļūt par likumīgiem un atbildētājam radīt īpašuma tiesības.

Prasītājiem strīdus zeme piešķirta lietošanā un vēlāk īpašumā, viņu tiesības uz strīdus zemi zemesgrāmatā nostiprinātas agrāk nekā /pers. E/.

Arī prasītāju valdījums uz Ičas upi līdz tās vidus līnijai nodibinājās pirms atbildētāja valdījuma. Tātad prasītāju valdījums ir vecāks nekā /pers. E/ valdījums. Saskaņā ar Civillikuma 919.pantu priekšroka dodama vecākam valdījumam. Līdz ar to tiesa iepriekš minētos faktus par valdījumu atzina par pamatu prasības apmierināšanai un atbildētāja /pers. E/ īpašuma tiesību uz strīdus zemi izbeigšanai.

Saskaņā ar Nekustamā īpašuma valsts kadastra likuma 12.pantu VZD neveic zemes vienības un zemes vienības daļas kadastrālo uzmērīšanu un saskaņā ar minētā likuma 29.pantu zemes kadastrālo uzmērīšanu veic sertificētas personas, kuru civiltiesiskā atbildība par profesionālo darbību ir apdrošināta. Atbilstoši Ministru kabineta 2011.gada 27.decembra noteikumu Nr.1019 „Zemes kadastrālās uzmērīšanas noteikumi" 5.punktam zemes kadastrālā uzmērīšana ietver zemes robežu plāna, zemes vienības daļas robežu plāna sagatavošanu. Tādējādi tiesa nevar VZD uzlikt par pienākumu veikt zemes kadastrālo uzmērīšanu un izgatavot jaunus zemes gabalu plānus, jo tas neietilpst tās kompetencē, taču VZD piekrita nodrošināt zemes vienības kadastrālo uzmērīšanu, jauna zemes robežu plāna izgatavošanu un aktualizēt Kadastra informācijas sistēmas datus (VZD rakstveida paskaidrojumi, 1.sēj., l.lp. 49). Saskaņā ar Nekustamā īpašuma valsts kadastra likuma 12.pantu VZD veic kadastra objekta formēšanu, kurā saskaņā ar šī likuma 18.panta 6.punktu ietilpst nekustamā īpašuma objekta kadastra datu reģistrācija vai aktualizācija Kadastra informācijas sistēmā. Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Nekustamā īpašuma valsts kadastra likuma 12., 18.pantu, tiesa VZD uzlika par pienākumu nodrošināt zemes gabalu kadastrālo uzmērīšanu un kadastra datu aktualizāciju Kadastra informācijas sistēmā.

Prasītājs samaksāja valsts nodevu par prasības pieteikumu 50 Ls, kancelejas nodevu par liecinieku 3 Ls un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 15,40 Ls, kopā 68,40 Ls, kas saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu atlīdzināmi prasītājam.

Tāpat prasītājam bija izdevumi par advokāta palīdzību 300 Ls. Tā kā prasītājs neiesniedza izziņu par strīdus zemes gabala kadastrālo vērtību, tad šī zemes gabala vērtība aprēķināta, ņemot vērā zemes, kurā iekļauts zemes gabals, kadastra apzīmējums /numurs C/, vērtību. Saskaņā ar VZD /datums/ lēmumu par zemes piešķiršanu īpašumā par samaksu (1.sēj., l.lp. 100) /pers. E/ piešķirtās zemes 17,2 ha platībā vērtība bija 1122,39 Ls, tātad proporcionāli strīdus zemes gabala platībai tā vērtība ir 108,76 Ls. Tādējādi prasītājam saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu atlīdzināmi izdevumi advokāta palīdzības samaksai 30% apmērā no summas 108,76 Ls jeb 32,63 Ls.

Prasītāja izdevumi sakarā ar rakstveida pierādījumu iegūšanu ir 5 Ls, t.i., samaksātā valsts nodeva par kadastra izziņu. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 3.punktu šie izdevumi atlīdzināmi faktiskajā apmērā. Tātad prasītājam atlīdzināmi tiesas izdevumi 68,40 Ls, izdevumi advokāta palīdzības samaksai 32,63 Ls un izdevumi rakstveida pierādījumu iegūšanai 5 Ls, kopā 106,03 Ls, kas sadalāmi starp atbildētājiem.

Prasītājas samaksātie tiesas izdevumi ir valsts nodeva par prasības pieteikumu Ls 50 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 7,70 Ls, kopā 57,70 Ls, kurus tiesa sadalīja starp atbildētājiem un no katra atbildētāja prasītājas labā piesprieda tiesāšanās izdevumus 19,23 Ls.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi šajā lietā ir 42,90 Ls. Tā kā prasītājs bija samaksājis ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 15,40 Ls, bet prasītāja samaksājusi - 7,70 Ls, tad neatlīdzinātie izdevumi ir 19,80 Ls. Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, tiesa šos izdevumus valsts ienākumos piesprieda no atbildētājiem vienādās daļās.

Par šo spriedumu atbildētāja VZD pārstāvis iesniedza apelācijas sūdzību, kurā norādīts, ka spriedumu pārsūdz daļā, ar kuru VZD uzlikts par pienākumu nodrošināt zemes vienību /Nosaukums B/, /Nosaukums A/ un /Nosaukums C/ kadastrālo uzmērīšanu un aktualizēt kadastra datus.

Apelācijas sūdzībā norādīti tālāk norādītie argumenti.

Tiesa nepamatoti, atsaucoties uz VZD rakstveida paskaidrojumos norādīto, VZD uzlika par pienākumu par saviem līdzekļiem nodrošināt zemes vienību /Nosaukums B/, /Nosaukums A/ un /Nosaukums C/ kadastrālo uzmērīšanu un veikt kadastra datu aktualizēšanu, jo VZD apņēmās par saviem līdzekļiem veikt pieļauto mērniecības kļūdu labošanu tikai attiecībā uz nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ zemes vienību ar kadastra apzīmējumu /numurs B/, nodrošinot mērniecības darbu veikšanu, pasūtot tos mērniekam, zemes robežu plāna izgatavošanu un aktualizēt datus Kadastra sistēmā. VZD piekrita labot mērniecības kļūdu, lai novērstu nekustamo īpašumu robežu pārklājumu.

Apstāklis, ka ar spriedumu tiesa ir paplašinājusi prasītāju īpašuma tiesību robežas, nevar būt pamats tam, lai VZD uzliktu par pienākumu par saviem līdzekļiem nodrošināt nekustamā īpašuma /Nosaukums A/ un /Nosaukums C/ uzmērīšanu un jaunu zemes robežu plānu izgatavošanu.

Tiesas sēdē prasītāji paskaidroja, ka saimniecību /Nosaukums A/ un /Nosaukums C/ /datums/ zemes robežu plāni nav jālabo, nelūdza tos grozīt vai atcelt un piekrita zemes robežu plānos norādītajai zemes vienību robežai, kas norādīta pa ūdensteces Ičas upes krasta līniju atbilstoši 1995.gada 28.jūlija zemes robežu ierādīšanas aktiem.

Turklāt prasītāja pārstāve tiesas sēdē norādīja, ka labojams ir tikai nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ 2006.gada 27.februāra zemes robežu plāns, izslēdzot no tā strīdus zemes platību, kas pārklājas ar prasītāja nekustamā īpašuma /Nosaukums A/ zemi.

Civillikuma 962.pants nosaka tiesisko regulējumu gadījumos, kad upe atstāj savu agrāko gultni un ņem jaunu virzienu. Līdz ar to tiesa, pamatojoties uz Civillikuma 962.pantu, kas nav attiecināms uz izskatāmo lietu, nepamatoti atzina prasītāju īpašuma tiesības arī uz zemes daļu no Ičas upes krasta līnijas līdz Ičas upes vidus līnijai, kas piekļaujas zemes gabaliem /Nosaukums A/ un /Nosaukums C/.

Attiecībā uz Civillikuma 1109.panta piemērošanu atbildētāja uzskata, ka ar definīciju vien par robežas noteikšanas kārtību pa upes vidus līniju nevar nodibināt īpašuma tiesības uz zemes vienību līdz minētajai upes vidus līnijai.

Prasītāji nav lūguši noteikt nekustamā īpašuma /Nosaukums A/ un /Nosaukums C/ robežu par Ičas upes vidus līniju, līdz ar to tiesa nepamatoti paplašinājusi prasītāju īpašuma tiesību robežas.

Par spriedumu atbildētājs /pers. E/ iesniedza apelācijas sūdzību, kurā norādīts, ka spriedumu pārsūdz pilnā apmērā.

Apelācijas sūdzībā norādīti tālāk norādītie argumenti.

Tiesai nebija pamata vērtēt un atcelt Nautrēnu pagasta padomes /datums/ lēmumu un VZD Latgales reģionālās nodaļas /datums/ lēmumu daļā, jo šie lēmumi ir administratīvie akti, kas nav apstrīdēti. Tādējādi tiesa nebija tiesīga vērtēt prasījumu, kas skar administratīvo procesu attiecībā uz

neapstrīdamiem administratīviem aktiem.

Tiesa nepamatoti izbeidza /pers. E/ īpašuma tiesības uz zemes gabala ar kadastra Nr./numurs B/daļu 1,6674 ha platībā un zemesgrāmatā dzēsa ierakstu par īpašuma tiesībām, jo īpašuma tiesības uz strīdus zemi viņš ieguva, pamatojoties uz 2006.gada 5.jūnijā ar VAS „Latvijas Hipotēku un zemes banka" noslēgto līgumu par zemes izpirkšanu, kas nav apstrīdēts.

Saimniecību /Nosaukums A/, /Nosaukums C/ un /Nosaukums D/ zemes robežas ierādītas pa Ičas upes ūdensteces krasta līniju. Civillikuma 1109.pants paredz regulējumu, ka upes krastu īpašumu robeža var būt gan upes vidus līnija, gan robeža starp vienā krastā gulošiem zemes gabaliem - līnija, kas velkama stateniski upes vidus līnijai caur robežas krustojuma punktu ar normālu ūdenslīniju jeb krotes līnija. Apelators nepiekrīt tiesas viedoklim, ka zemes robežas nosakāmas pa Ičas upes vidus līniju, jo robežas ir nospraustas pa Ičas upes krasta krotes līniju.

Tiesa nav ņēmusi vērā apstākli, ka, veicot saimniecību /Nosaukums A/, /Nosaukums C/ un /Nosaukums D/ robežu ierādīšanu dabā, bija jāievēro, lai ierādītās robežas saturētu šo saimniecību kopējo platību. Tiesa nav pārliecinājusies, vai šobrīd esošajās robežās minēto saimniecību kopējās platības atbilst tam lielumam, kāda tām noteikta, atgriežot šos īpašumus mantiniekiem. Tādējādi, likvidējot atbildētājam atsavināto zemes vienību 1,6674 ha platībā, saimniecību /Nosaukums A/, /Nosaukums C/ un /Nosaukums D/ īpašnieku zemes platības nepamatoti palielinātas.

Tiesa nepamatoti norādījusi, ka atbildētājam atsavinātā strīdus zemes vienība nebija reģistrēta zemesgrāmatā, līdz ar to viņš uz to nevarēja iegūt lietu tiesības, jo reģistrācija Kadastra reģistrā pēc juridiskām sekām nav pielīdzināma reģistrācijai zemesgrāmatā. Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likuma 23.panta pirmajā daļā noteikts, ka zemes vienības, kuras zemes pieprasītājs lūdz izpirkt, tiek iekļautas Lauku zemes izpirkšanas reģistrā un zemes robežu plāns iesniegts VZD Valsts nekustamā īpašuma kadastra reģistrā. Minētā kārtība nenosaka pienākumu izpērkamo īpašumu pirms atsavināšanas reģistrēt zemesgrāmatā.

Strīdus zemes vienība 1,6674 ha platībā Kadastra reģistrā iekļauta no 2001.gada 1.novembra, līdz ar to nepamatots ir tiesas secinājums, ka Nautrēnu pagasta padomes /datums/ lēmums par zemes piešķiršanu atbildētāja lietošanā ir nelikumīgs un atceļams, jo šis īpašums kā pašvaldības īpašums nav reģistrēts zemesgrāmatā un attiecībā uz to nebija tiesību izlietot lietu tiesības.

Par atbildētāja VZD apelācijas sūdzību saņemti prasītāju paskaidrojumi, kuros norādīts, ka apelācijas sūdzība ir nepamatota šādu iemeslu dēļ.

VZD nepamatoti norādījusi, ka tiesa prasītājam piešķīrusi papildu zemes platības vai paplašinājusi prasītāja īpašuma tiesību robežas, jo tiesa atjaunoja prasītāja īpašuma stāvokli, kāds tas bija pirms īpašuma tiesību aizskāruma no atbildētāju puses. Vēsturiski nekustamo īpašumu /Nosaukums A/, /Nosaukums C/ un /Nosaukums D/ sastāvā ietilpa Ičas upes gultne un daļēji tās pretējais krasts, kas, atjaunojot īpašuma tiesības, ērtībai atstāta par robežu, paredzot, ka piekrastes zemes īpašniekiem ir īpašuma tiesības arī uz Ičas upes gultni līdz tās viduslīnijai.

Par atbildētāja /pers. E/ apelācijas sūdzību saņemti prasītāju paskaidrojumi, kuros norādīts, ka apelācijas sūdzība ir nepamatota šādu iemeslu dēļ.

Apelācijas argumenti, ka tiesai nebija pamata vērtēt Nautrēnu pagasta padomes /datums/ lēmumu un VZD /datums/ lēmumu, jo tie ir administratīvie akti, kas atceļami izdodot jaunu administratīvo aktu, nav pamatoti. Šie lēmumi ir pieņemti privāttiesību jomā attiecībā uz valsts/pašvaldības mantas atsavināšanu, to tiešās sekas ir lietu tiesību nodibināšana uz nekustamo īpašumu, tādējādi strīdi par minēto lēmumu spēkā neesamību izskatāmi civiltiesiskā kārtībā. Administratīvās tiesas kompetencē neietilpst lietas par nekustamā īpašuma robežu pārbaudīšanu, lietas par īpašuma tiesību atzīšanu uz nekustamo īpašumu un lietu tiesību nodibināšanu.

Nepamatots ir atbildētāja arguments, ka tiesai nebija tiesiska pamata izbeigt /pers. E/ īpašuma tiesības uz strīdus zemes gabalu, jo viņš īpašuma tiesības uz strīdus zemes gabala daļu 1,6674 ha platībā ieguvis, pamatojoties nevis uz individuāli apstrīdamu privāttiesisku līgumu, bet uz nedalāmi saistītu dokumentu kopuma pamata, kas vērtējami kopīgi.

Fakts, ka, izpildot zemes kadastrālo uzmērīšanu, prasītāja zemes īpašuma kopplatība var tikt precizēta, nedod pamatu patvaļīgi izmainīt prasītājiem piederošā nekustamā īpašuma robežas par labu blakus esošiem īpašumiem. Šāda rīcība būtu pretēja Civillikuma 1.pantā noteiktajam, ka tiesības izlietojamas un pienākumi pildāmi pēc labas ticības.

Tiesas sēdē prasītāja /pers. B/ pārstāve prasību uzturēja saskaņā ar prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem un uz prasības pieteikumā minētā pamata, apelācijas sūdzības uzskatīja par nepamatotām atbilstoši rakstveida paskaidrojumos par apelācijas sūdzībām minētajiem argumentiem.

Prasītāja/pers. D/ tiesas sēdē prasību uzturēja saskaņā ar prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem un uz prasības pieteikumā minētā pamata, apelācijas sūdzības uzskatīja par nepamatotām atbilstoši rakstveida paskaidrojumos par apelācijas sūdzībām norādītajiem argumentiem.

Atbildētāja/pers. E/ pārstāvis tiesas sēdē prasību neatzina un lūdza to noraidīt, apelācijas sūdzību uzturēja saskaņā ar tajā minētajiem argumentiem.

Atbildētāja VZD pārstāve tiesas sēdē prasību atzina daļēji, apelācijas sūdzību uzturēja saskaņā ar tajā norādītajiem argumentiem.

Atbildētājas Rēzeknes novada pašvaldības pārstāve tiesas sēdē atzina, ka konkrētajā gadījumā ir pieļauta zemes gabalu mērniecības kļūda, VZD apelācijas sūdzību uzskatīja par pamatotu, savukārt atbildētāja /pers. E/ apelācijas sūdzību - par nepamatotu.

Motīvu daļa

Noklausījusies pušu paskaidrojumus, pārbaudījusi lietas materiālus un novērtējusi pierādījumus, Civillietu tiesu palāta atzīst, ka prasība apmierināma šādu apsvērumu dēļ.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426.panta pirmo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā

apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā.

Civilprocesa likuma 430.panta trešā daļa nosaka, ka fakti, kas konstatēti pirmās instances tiesā, apelācijas instances tiesā nav jāpārbauda, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 432.panta piekto daļu, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākas instances tiesas sprieduma motivācijai.

Civillietu tiesu palāta uzskata, ka pirmās instances tiesa pareizi konstatējusi lietas faktiskos apstākļus un devusi tiem pareizu juridisku novērtējumu, izņemot jautājumu, kas attiecas uz zemes robežu noteikšanu pa Ičas upes vidus līniju un pienākuma uzlikšanu VZD nodrošināt zemes vienību /nosaukums B/, /nosaukums A/ un /nosaukums C/ kadastrālo uzmērīšanu. Tādējādi ir pamats atzīt, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums, izņemot jautājumu par zemes robežu noteikšanu pa Ičas upes vidus līniju un pienākuma uzlikšanu VZD, ir pareizs un pilnībā pietiekams.

Tā kā nav pamata pārvērtēt pirmās instances tiesas secinājumus, tad atbilstoši Civilprocesa likuma 432.panta piektās daļas noteikumiem Civillietu tiesu palāta pievienojas pirmās instances tiesas sprieduma motivācijai un sprieduma motīvus neatkārto.

Juridiskajā literatūrā norādīts, ka katrs robežu strīds ietver strīdu par īpašuma tiesībām uz zemes gabalu, aptvertu no strīdīgās robežas. Īpašuma prasības un robežu prasības atšķirošās pazīmes ir tās, ka īpašuma prasība ietver noteiktā zemes īpašnieka prasījumu, lai atdotu šo zemes gabalu, izņemot to no atbildētāja nelikumīgā valdījuma, kamēr strīds par robežām grib panākt divu zemes gabalu robežu noteikšanu, kas ar laiku kļuvušas par nenoteiktām. Pirmajā lietu šķirā jautājums ir par to, ka īpašums ir zināms zemes gabals, kurš ietverts noteikti nodibinātās robežās, bet otrajā - līdz kādai vietai sniedzas prasītāja un līdz kādai vietai atbildētāja īpašums *(sk. F.Konradi, A.Valters. Civillikumi ar paskaidrojumiem. 1935, l.lp. 122).*

Civillietu tiesu palāta uzskata, ka pamatoti ir apelatoru apelācijas sūdzībās norādītie argumenti, ka pirmās instances tiesa, pamatojoties uz Civillikuma 962. un 1109.pantu, nepareizi nekustamo īpašumu /nosaukums A/ un /Nosaukums C/ robežas noteikusi pa Ičas upes vidus līniju. Tā kā Civillikuma 962.pantā noteikts tiesiskais regulējums tikai situācijā, ja upe atstāj savu agrāko gultni, piem., zemes nobrukuma vai grunts nosēšanās rezultātā, un ņem jaunu virzienu, tad Civillikuma 962.pantu izskatāmajā lietā piemērot nav pamata.

Civillietu tiesu palāta uzskata, ka pirmās instances tiesai konkrētajā gadījumā bija jāņem vērā lietā iesniegtie pierādījumi par zemes gabalu robežām, t.i., saimniecību /nosaukums A/ un /nosaukums C/ zemes robežu ierādīšanas akti un /datums/ zemes robežu plāni, no kuriem redzams, ka šo saimniecību zemes gabalu robežas noteiktas pa ūdensteces (Ičas upes) krasta līniju.

Nevar piekrist pirmās instances tiesas atsaucei uz Augstākās tiesas Senāta 2012.gada 7.marta spriedumu lietā Nr.SKC-415, jo izskatāmajā lietā ir konstatēti būtiski atšķirīgi faktiskie un tiesiskie apstākļi.

Turklāt pamatoti ir atbildētāja /pers. E/ iebildumi par to, ka, nosakot prasītājiem zemes gabalu robežas pa Ičas upes vidus līniju, tiek palielināta saimniecību /Nosaukums A/ un /Nosaukums C/ zemes robežu plānos noteiktā platība.

Ņemot vērā minēto, kā arī prasītāju prasījumu noteikt, ka viena no nekustamā īpašuma /nosaukums A/ un nekustamā īpašuma /nosaukums C/ robežām ir Ičas upes krasta līnija, Civillietu tiesu palāta atzīst, ka zemes gabala /Nosaukums A/ robeža starp robežpunktiem Nr.3 un Nr.4 un zemes gabala /Nosaukums C/ robeža starp robežpunktiem Nr.1 un Nr.2 nosakāma pa ūdensteces (Ičas upes) krasta līniju.

Šādos apstākļos Civillietu tiesu palāta piekrīt VZD apelācijas sūdzībā norādītajam, ka tiesa nepamatoti uzlikusi tai par pienākumu par saviem līdzekļiem nodrošināt zemes vienību /Nosaukums B/, /Nosaukums A/ un /Nosaukums C/ kadastrālo uzmērīšanu un veikt kadastra datu aktualizēšanu, jo VZD rakstveida paskaidrojumos atzina kļūdas mērniecības darbos attiecībā uz nekustamo īpašumu /Nosaukums B/ un, lai novērstu nekustamo īpašumu robežu pārklājumu, apņēmās par saviem līdzekļiem veikt pieļauto mērniecības kļūdu labošanu tikai attiecībā uz nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ zemes vienību ar kadastra apzīmējumu /numurs B/.

Turklāt prasītāji zemes robežas grozīt nav lūguši, kā arī tiesas sēdē apliecināja, ka nekustamo īpašumu /Nosaukums A/ un /Nosaukums C/ zemes robežu plānos noteiktās robežas ir pareizas, līdz ar to labojams ir tikai nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ zemes robežu plāns.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 197.panta pirmo daļu spriedumā, kas uzliek pienākumu izpildīt noteiktas darbības, tiesa nosaka, konkrēti kam, kādas darbības un kādā termiņā ir jāizpilda.

Ņemot vērā minēto, Civillietu tiesu palāta atzīst, ka VZD uzliekams par pienākumu trīs mēnešu laikā no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā par saviem līdzekļiem veikt pieļauto mērniecības kļūdu labošanu un izgatavot jaunu nekustamā īpašuma /nosaukums B/ zemes robežu plānu, izdarot attiecīgus precizējumus VZD kadastra reģistrā.

Kā nepamatots noraidāms atbildētāja /pers. E/ apelācijas sūdzībā norādītais, ka tiesa nepamatoti atcēla Nautrēnu pagasta padomes /datums/ lēmumu un VZD Latgales reģionālās nodaļas /datums/ lēmumu daļā par zemes piešķiršanu /pers. E/ īpašumā par samaksu, jo šie lēmumi ir administratīvie akti, kas nav apstrīdēti, tāpēc tiesa nebija tiesīga vērtēt prasījumu, kas skar administratīvo procesu attiecībā uz neapstrīdamiem administratīviem aktiem.

Civillietu tiesu palāta piekrīt apelatora viedoklim, ka minētie lēmumi ir administratīvie akti, jo tie izdoti publisko tiesību jomā, taču šajā gadījumā jāņem vērā apstāklis, ka šie administratīvie akti ir jau izpildīti.

Augstākās tiesas Senāta 2008.gada 4.jūnija spriedumā Nr.SKC-176 norādīts, ka gadījumos, kad administratīvie akti radījuši tiesības slēgt privāttiesiskus darījumus, šīs tiesības tikušas izmantotas, iegūstot īpašumu, un vēlāk vispārējās jurisdikcijas kārtībā iegūtās tiesības apstrīdētas, tiesai jāvērtē jau izpildīto un spēku zaudējušo administratīvo aktu tiesiskums, savukārt strīds par īpašuma tiesībām risināms vispārējās jurisdikcijas tiesā.

Tā kā pirmās instances tiesa ir vērtējusi jau izpildīto un spēku zaudējušo administratīvo aktu tiesiskumu un atzinusi, ka tie ir nelikumīgi, tad, izskatot strīdu par īpašuma tiesībām, vērtējams vienīgi administratīvo aktu - Nautrēnu pagasta padomes /datums/ lēmuma un VZD Latgales reģionālās nodaļas /datums/ lēmuma daļā par zemes piešķiršanu /pers. E/ īpašumā par samaksu, tiesiskums, līdz ar to apelācijas sūdzības argumenti par šo aktu izpildes iespējām nav ņemami vērā.

Civillietu tiesu palāta uzskata, ka pušu strīda izšķiršanā izšķiroša nozīme nevar būt /pers. E/ apelācijas sūdzībā norādītajam, ka pirmās instances tiesa nepamatoti secināja, ka nekustamais īpašums kā pašvaldības īpašums nebija reģistrēts zemesgrāmatā, līdz ar to Nautrēnu pagasta padomes /datums/

lēmums ir nelikumīgs. Pārsūdzētajā spriedumā pamatoti norādīts, ka īpašuma tiesības uz strīdus zemes gabaliem jau pirms to reģistrēšanas Kadastra informācijas sistēmā zemesgrāmatā bija nostiprinātas prasītājiem, tādējādi zemes gabalu reģistrācija Kadastra informācijas sistēmā Nautrēnu pagasta padomei nevarēja radīt īpašuma tiesības uz zemi vai šo zemi uzskatīt par brīvo valstij piekrītošo zemi.

Civillietu tiesu palāta uzskata, ka pirmās instances tiesa kopumā pareizi ir novērtējusi lietas faktiskos apstākļus un pierādījumus, devusi tiem pareizu juridisku novērtējumu, prasību pamatoti apmierinot, taču kļūdījusies, nosakot nekustamo īpašumu robežas pa Ičas upes vidus līniju un VZD uzliekot par pienākumu nodrošināt zemes vienību /nosaukums A/ un /nosaukums C/ kadastrālo uzmērīšanu un jaunu kadastra datu aktualizēšanu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Konstatēts, ka prasītājs šajā lietā ir samaksājis tiesas izdevumus - valsts nodevu par prasības pieteikumu 71,14 EUR (50 Ls) (2.sēj., l.lp. 10), kancelejas nodevu par liecinieka uzaicināšanu 4,26 EUR (3 Ls) (2.sēj., l.lp. 199) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 21,91 EUR (12,10 Ls un 3,30 Ls) (2.sēj., l.lp. 42; 183), kopā EUR 97,31, kas piedzenami no atbildētājiem par labu prasītājam, t.i., 32,43 EUR no katra.

Konstatēts, ka prasītāja šajā lietā ir samaksājusi tiesas izdevumus - valsts nodevu par prasības pieteikumu 71,14 EUR (50 Ls) (1.sēj., l.lp. 16) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 10,95 EUR (7,70 Ls) (1.sēj., l.lp. 24), kopā EUR 82,09, kas piedzenami no atbildētājiem par labu prasītājai, t.i., 27,36 EUR no katra.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta otro daļu ar lietas vešanu saistītos izdevumus piespriež no atbildētāja par labu prasītājam, ja viņa prasījums ir apmierināts pilnīgi vai daļēji.

Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktā noteikts, ka atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai prasībās, kurām ir mantisks raksturs un kurās prasības summa nepārsniedz 8500 *euro,* ir to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 30 procentiem no prasījuma apmierinātās daļas.

Prasītājs ir samaksājis ar lietas vešanu saistītos izdevumus 426,86 EUR (300 Ls), ko apliecina 2013.gada 22.janvāra kvīts Nr.027976 (1.sēj., l.lp. 1) un 2013.gada 19.februāra kvīts Nr.027977 (2.sēj., l.lp. 12). Tā kā saskaņā ar VZD /datums/ lēmumu /pers. E/ īpašumā par samaksu piešķirtās zemes 17,2 ha platībā vērtība noteikta 1122,39 Ls (1597,01 EUR), tad proporcionāli strīdus zemes gabala platībai tā vērtība ir 108,76 Ls (154,75 EUR). Tādējādi atbilstoši Civilprocesa likuma 44.panta otrās daļas noteikumiem no atbildētājiem par labu prasītājam piespriežami ar lietas vešanu saistītie izdevumi 46,42 EUR, (30% no 154,75 EUR), t.i., 15,47 EUR no katra.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktam un VAS „Latvijas Pasts" tarifiem ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi šajā lietā ir 85,16 EUR. Tā kā prasītājs ir samaksājis ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 21,91 EUR, prasītāja samaksājusi ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 10,95 EUR un atbildētājs VZD samaksājis ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 9,39 EUR, tad nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir 52,30 EUR, kas piespriežami no atbildētājiem valsts ienākumos, t.i., no atbildētājiem /pers. E/ un Rēzeknes novada pašvaldības 17,43 EUR no katra, bet no atbildētāja VZD - 8,04 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, taisot spriedumu par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 432. un 434.pantu, Civillietu tiesu palāta

nosprieda:

/pers. B/ un /pers. D/ prasību apmierināt.

Noteikt nekustamā īpašuma /adrese A/, kadastra Nr./numurs A/, robežas atbilstoši /datums/ izgatavotajam zemes robežu plānam, t.sk., noteikt, ka viena no minētā nekustamā īpašuma robežām ir ūdensteces (Ičas upes) krasta līnija.

Atzīt /pers. B/, personas kods /personas kods/, īpašuma tiesības uz nekustamā īpašuma /adrese A/, kadastra Nr./numurs A/, un nekustamā īpašuma /adrese B/, kadastra Nr./numurs B/, pārklājuma teritoriju - zemes daļu, kas robežojas ar ūdensteces (Ičas upes) krasta līniju un robežzīmēm Nr.20 un Nr.21, kā tās norādīts nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ /datums/ zemes robežu plānā.

Noteikt nekustamā īpašuma /adrese C/, kadastra Nr./numurs E/, robežas atbilstoši /datums/ izgatavotajam zemes robežu plānam, t.sk., noteikt, ka viena no minētā nekustamā īpašuma robežām ir ūdensteces (Ičas upes) krasta līnija.

Atzīt /pers. D/, personas kods /personas kods/, īpašuma tiesības uz nekustamā īpašuma /adrese C/, kadastra Nr./numurs E/, un nekustamā īpašuma /adrese B/, kadastra Nr./numurs B/, pārklājuma teritoriju - zemes daļu, kas robežojas ar ūdensteces (Ičas upes) krasta līniju un robežzīmēm Nr.19 un Nr.20, kā tās norādītas nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ /datums/ zemes robežu plānā.

Atzīt par prettiesisku Nautrēnu pagasta padomes /datums/ lēmumu par zemes 1,6 ha platībā piešķiršanu /pers. E/.

Atzīt par prettiesisku Valsts zemes dienesta Latgales reģionālās nodaļas /datums/ lēmumu Nr.10A-1.1-233 daļā, kas attiecas uz zemes 1,6 ha platībā piešķiršanu /pers. E/.

Valsts zemes dienestam uzlikt par pienākumu trīs mēnešu laikā no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā par saviem līdzekļiem veikt pieļauto mērniecības kļūdu labošanu, t.i., dzēst no nekustamā īpašuma /adrese B/, kadastra Nr./numurs B/, sastāva zemes daļu, kas robežojas ar ūdensteces (Ičas upes) krasta līniju un robežzīmēm Nr.19, Nr.20, Nr.21 saskaņā ar nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ 2005.gada 17.jūnija zemes robežu plānu, izgatavot jaunu nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ zemes robežu plānu, izdarot attiecīgus precizējumus Valsts zemes dienesta kadastra reģistrā.

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. B/, personas kods /personas kods/, tiesāšanās izdevumus 47,90 EUR (četrdesmit septiņi *euro* un 90 centi).

Piedzīt no Valsts zemes dienesta, reģistrācijas Nr.90000030432, par labu /pers. B/, personas kods /personas kods/, tiesāšanās izdevumus

47,90 EUR (četrdesmit septiņi *euro* un 90 centi).

Piedzīt no Rēzeknes novada pašvaldības, reģistrācijas Nr.90009112679, par labu /pers. B/, personas kods /personas kods/, tiesāšanās izdevumus 47,90 EUR (četrdesmit septiņi *euro* un 90 centi).

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. D/, personas kods /personas kods/, tiesas izdevumus 27,36 EUR (divdesmit septiņi *euro* un 36 centi).

Piedzīt no Valsts zemes dienesta, reģistrācijas Nr.90000030432, par labu /pers. D/, personas kods /personas kods/, tiesas izdevumus 27,36 EUR (divdesmit septiņi *euro* un 36 centi).

Piedzīt no Rēzeknes novada pašvaldības, reģistrācijas Nr.90009112679, par labu /pers. D/, personas kods /personas kods/, tiesas izdevumus 27,36 EUR (divdesmit septiņi *euro* un 36 centi).

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 17,43 EUR (septiņpadsmit *euro* un 43 centi).

Piedzīt no Valsts zemes dienesta, reģistrācijas Nr.90000030432, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 8,04 EUR (astoņi *euro* un 4 centi).

Piedzīt no Rēzeknes novada pašvaldības, reģistrācijas Nr.90009112679, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 17,43 EUR (septiņpadsmit *euro* un 43 centi).

Noteikt /pers. E/, Valsts zemes dienestam un Rēzeknes novada pašvaldībai sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienu termiņu no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas. Tiesas izdevumu samaksu valsts ienākumos apliecinošs maksājuma dokuments spriedumā norādītajā termiņā iesniedzams Civillietu tiesu palātas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt 30 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas Augstākās tiesas Civillietu departamentā, kasācijas sūdzību iesniedzot Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātā.

Pilns spriedums sastādīts 2016.gada 21.jūnijā.

Tiesnese (paraksts) G.Freimane

Tiesnese (paraksts) M.Šķendere

Tiesnese (paraksts) S.Krūmiņa

NORAKSTS PAREIZS
Latvijas Republikas Augstākās tiesas
Civillietu tiesu palātas tiesnese G.Freimane
Rīgā 2016.gada 21.jūnijā